

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave 25.05.2023

**Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím a Liga za duševné zdravie upozorňujú
na akútny nedostatok psychiatrických lôžok**

V aktuálnom týždni od 22. mája do 28. mája 2023 pokračuje štvrtý ročník **Európskeho týždňa duševného zdravia**. Je to celoeurópska iniciatíva, ktorej cieľom je zvýšiť povedomie o význame duševného zdravia v každodennom živote. Aktivitu organizuje najväčšia európska nezávislá mimovládna organizácia v oblasti duševného zdravia Mental Health Europe (MHE).

Táto týždenná online akcia je príležitosťou pre každého, aby si vymenil informácie o všetkých aspektoch duševného zdravia, podelil sa o svoj osobný príbeh o tom, ako zvládať ťažkosti v čase krízy alebo vo všeobecnosti, a zároveň, **aby upozornil na potrebu konať**.

Podľa OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj) absencia dobrého duševného zdravia môže mať ničivé účinky na jednotlivcov, rodiny a komunity, pričom každý druhý človek sa počas svojho života stretne s problémom duševného zdravia. Zlé duševné zdravie taktiež veľmi zaťažuje spoločnosti a ekonomiky; ekonomická záťaž spôsobená zlým duševným zdravím môže dosiahnuť až 4 % HDP.

Je preto potrebné zvýšiť povedomie širokej verejnosti a tvorcov politik o duševnom zdraví, znížiť stigmatizáciu a zmeniť správanie a postoje.

V uplynulých rokoch Svetová zdravotnícka organizácia a ďalšie agentúry OSN, európske inštitúcie a ministerstvá zdravotníctva uznali naliehavú potrebu záväzkov a opatrení v oblasti duševného zdravia.

Téme duševných ochorení a ich liečbe sa komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím Zuzana Stavrovská venuje od vzniku Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím v roku 2015 a považuje to za jednu z priorít svojej činnosti. Spoločne s riaditeľom **Ligy za duševné zdravie Andrejom Vršanským, ktorý je jediným zástupcom z krajín V4 v správnej rade Mental Health Europe,** pri príležitosti Európskeho týždňa duševného zdravia **upozorňujú na akútny nedostatok lôžok ústavnej starostlivosti v odbore psychiatria a detská psychiatria na Slovensku.**

Zo stretnutia so zástupcami Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktoré sa k tejto téme uskutočnilo 11. mája 2023 na podnet komisárky, vyplynulo, že v aktuálnom stupni spracovania projektovej dokumentácie k **výstavbe nemocnice Rázsochy v Bratislave** sa uvažuje so zriadením psychiatrickej kliniky, resp. psychiatrického oddelenia, **až v druhej etape realizácie projektu,** s plánovaným **počtom lôžok 63,** na ploche 4 488 m² podlahovej plochy. Dostavba nemocnice Rázsochy v druhej etape však **ešte nie je časovo naplánovaná.**

Podľa zástupcov ministerstva zdravotníctva na zlepšení poskytovania zdravotnej starostlivosti v odbore psychiatria a detská psychiatria je eminentný záujem. Preto do konca roka 2023 príde k zmene zriadenia Detskej psychiatrickej liečebne Hraň na ústavné zdravotnícke zariadenie – nemocnicu, kde vznikne okrem existujúcich 90 doliečovacích lôžok **d ďalších 25 akútnych lôžok**, čím sa pokryje v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti v odbore detská psychiatria celý východoslovenský región. V Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela Pezinok je plánované zriadenie **20 detských doliečovacích lôžok**.

„Vzhľadom na súčasnú situáciu a úroveň duševného zdravia v Slovenskej republike však nepovažujeme tieto riešenia za dostatočné,“ upozorňuje komisárka Zuzana Stavrovská.

Okrem prípravy a vzdelávania nových psychiatrov a zvyšovania počtu ústavných lôžok treba zamerať pozornosť aj na **komunitné riešenia**, kde prebieha doliečovanie a integrácia opätovne do bežného života.

„Liga za duševné zdravie dlhodobo poskytuje konkrétne nástroje a metodiky na zlepšenie duševného zdravia celých komunít. Vďaka našim jedinečným programom Koalícií zamestávateľov, škôl a miest za duševné zdravie prináša zmeny k lepšiemu pochopeniu úlohy starostlivosti o duševné zdravie v celej spoločnosti,“ dodáva riaditeľ Ligy za duševné zdravie Andrej Vršanský.

Najnovšou aktivitou Ligy za duševné zdravie SR je spustenie **Akadémie zotavenia**, ktorá bude postavená na programe vzdelávania v oblasti duševného zdravia. Predovšetkým však otvorí príležitosť na stretávanie sa ľudí s rôznymi životnými skúsenosťami, rôznou mierou prežíanej pohody a zdravia, sociálneho zázemia, kultúry či odborných profesií. Cieľom Akadémie zotavenia nebude nahrádzať psychiatrické či sociálne služby, ale **prinášať ľuďom s duševnými ťažkosťami možnosť byť niečím viac ako len pacientom, možnosť učiť sa a rozvíjať**. V škole zotavenia sa z pacientov stávajú študenti a lektori.

Dobré duševné zdravie obyvateľstva by malo byť jednou z hlavných priorít politikov. **Podpora duševného zdravia musí byť dostupná pre všetkých**. Spravodlivý prístup k starostlivosti o duševné zdravie môže zlepšiť kvalitu života mnohých ľudí, najmä zraniteľných skupín - deti, mládež, seniori, ľudia so zdravotným postihnutím a marginalizované skupiny.

Tel.: +421 907 162 940

E-mail: stanislava.knut@gmail.com

Elena Koritšánska
hovorkyňa

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Tel.: +421 907 732 923

E-mail: elena.koritsanska@komisar.sk

Stanislava Knut

projektová manažérka

Liga za duševné zdravie SR